

Referat fra dialogmøte rovdyrerstatninger og rovviltforvaltning, Orkanger

Tid: Torsdag 9. mars 2017 kl 19 – ca 22

Sted: Bårdshaug Herregård, Orkanger

Målgruppe: Beitebrukere og landbruksforvaltning i Agdenes, Orkdal, Snillfjord, Hitra, Frøya, Hemne, Meldal og Skaun.

Program

- Erstatning av husdyr drept av fredet rovvilt v/Kjell Vidar Seljevoll, Fylkesmannens miljøvernavdeling i Sør-Trøndelag
- Forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 v/Frank Røym, Sør-Trøndelag Bondelag
- Hvordan SNO jobber når rovviltskade meldes og hva de ser etter for å konstatere rovviltskade v/Frode Aalbu, Statens Naturoppsyn
- Forebyggende og konfliktdempende tiltak v/Brit Eldrid Barstad, Fylkesmannens avdeling for landbruk og bygdeutvikling i Sør-Trøndelag

Møteleder: Frank Røym som presenterte bakgrunn og mål for møteserien og «spillereglene» for møtet.

Tilstede: På lista sju deltagere.

Enkel servering i starten av møtet.

Presentasjonene som innleiderne brukte, ligger på hjemmesiden til Sør-Trøndelag Bondelag.

Spørsmål og kommentarer, noe av det som kom fram under innlegget til Kjell Vidar Seljevoll om erstatning av husdyr drept av fredet rovvilt og som ble svart på eller vi må ta med oss i videre arbeid:

Dyrene som går på hjemmebeite og normaltap så er det saken 2008/1516 Sivilombudsmannen som avklarte at normaltapet skal beregnes av *hele* besetningen, også de dyrene som eventuelt går hjemme. Det var spørsmål om det kan skille på rase der en bruker f.eks villsau på utmark og sauerasen charolais på innmark.

- Det er det totale antallet sau i besetningen som skal angis i søknad om erstatning uansett rase.

Sammenhengende data for normaltap gjennom 8-10 år uten rovdyr tap, kan en ta snitt over lengre tid?

Vår dato	Revisjon	Vår referanse
07.04.201		17/00068-4
7		

- Skal være minimum 8 sammenhengende år. Når en har samlet slike data så kan de brukes uansett hvor gamle de er. Dataene følger gården.

Saukontrollen, bruk den. Det er hjelp å få til å melde inn igjen dyr som er meldt ut, hvis det blir nødvendig.

- Her kan en kontakte Animalia for å få sauekontrollen mer brukervennlig ved f.eks å innføre midlertidig utmelding av dyr.

§7b – hva betyr regelmessig rovviltskade?

- Det betyr at jevnt gjennom hele sesongen har dokumentert skade av minst en art av fredet rovvilt. Men det ligger rom for tolkning av hvor mange skader og over hvor lang tid det må være påvist skader for at den skal kunne anses å være regelmessig. Enkle punkt-skader er i alle fall ikke nok til å oppfylle kravet.

Rovdata er administrativt knyttet til NINA, men egen organisasjon som driver det. De har tilrettelagt for at allmennheten kan rapportere observasjoner av freda rovvilt til dem via www.Scandobs.no

Data av kadaverfunn offentliggjøres på www.rovbase.no etter at de er ferdig behandlet/godkjent av SNO sin regionale kontakt. SNO oppretter saker etter hvert i en saksbehandlings-del av rovbase. Denne innehar betydelig mer opplysninger om den enkelte saken enn informasjonene som vises for allmennheten via www.rovbase.no

Spørsmål og kommentarer, noe av det som kom fram under innlegget om forvaltningsplanen ved Frank Røym:

Spørsmål om ynglinger av gaupe i de kvotefrie områdene i Møre og Romsdal også registreres.

- Ja, det gjør de.
- Totalantallet gauper beregnes ved å ta antall ynglinger/familiegrupper og gange med 6 i de nordøstlige områdene, og 5,6 i de sør-vestlige områdene av region 6.

Hvis en går over til skadebasert felling (forvaltning?) av gaupe i hele området, kan en da lettere ta ut skadegjørere på innmark? En har eksempler fra Estland der en tar ut skadegjørere og det gir reduserte tap.

- Føringer gis i forvaltningsplanen. F.eks kan en innføre lavere terskel for skadefelling på innmark i yngleområder.
- Sør-Trøndelag Bondelag har gitt innspill på at innmark må regnes som beiteprioritert område i forvaltningsplanen, og det vil bli jobbet videre med det.

Spørsmål og kommentarer SNO ved Frode Aalbu sitt innlegg om skadedokumentasjon:

Oppdraget til SNO er å bekrefte eller avkrefte om det er rovviltskade. Rovviltkontaktene lokalt må opptre objektivt uansett hva de driver med ellers. Gjør vurderinger i enkeltsaker (hvert enkelt dyr/kadaver/observasjon) og all dokumentasjon skal være etterprøvable. Totalbildet i forhold til erstatningssaker er forvaltningens oppgave. Skadedokumentasjon er en liten, men viktig del av totalbildet.

Vår dato	Revisjon	Vår referanse
07.04.201		17/00068-4
7		

Er det ofte uenighet mellom dyreeier og rovviltkontakt?

- Ikke ofte, men det skjer når dyreeier ikke er med på skadedokumentasjonen. Det kan da oppstå ulik virkelighetsforståelse.

Hvor lang tid tar det i midten av juli før kadaveret er ødelagt?

- Her er det ingen fasit. Det varierer fra noen som ikke er rørt til andre som umiddelbart blir oppspist.

SNO har ikke kompetanse til å si noe om hvem som eventuelt har jaget et dyr til døde. Men skriver inn informasjon om observasjoner som er gjort i området i merknadsfeltet for dette i rovbase dersom det fremkommer slike opplysninger i forbindelse med feltkontroll av kadaver.

SNO har ikke krav om «blålys og hodelykt», men hvis det er mistanke om ulveskade drar vi ut så raskt som mulig og venter da ikke til påfølgende dag. Ved ulveskade må ting skje raskt og skadefellingstillatelse må gis raskt. Vær og avstander har betydning for hvor raskt vi kan være til skadestedet.

Når det gjelder fluemark kommer rovviltkontaktens øvrige kompetanse inn. Om denne er veterinær eller erfaren sauebraker. Vi vet at ved sår f.eks ved diare kan det gå mark i såret og fluemark blir dødsårsak. Men vet også at sau kan gå rundt levende med mark av flue innunder skinnet. Men dette er i utgangspunktet ikke rovviltkontaktens område. Men å fastslå andre årsaker til tap er i utgangspunktet ikke rovviltkontaktens primære oppgave. SNO skal først og fremst skille dyr drept av fredet rovvilt fra dyr døde av andre årsaker.

Spørsmål/kommentarer til Brit Eldrid Barstads innlegg (som det ble veldig kort tid til) og kommentarer generelt helt til slutt i møtet:

- Ulv i randsonene av ulvesona er ikke bra for Sør-Trøndelags beitenæring.
- Viktig å ha kunnskap om de ulike rollene en har i samfunnet vårt. Burde vært pensum i skolen å lære om det.
- Vi må bruke de politiske kanalene vi har.
- I Agdenes har aktivt beitebruk de siste årene gått ned med 90%. Det er frustrerende for de som er igjen - at grunnlaget for skadepotensialet er for lite.